

SL

SL

SL

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 3.7.2009
COM(2009) 324 konč.

BELA KNJIGA

Posodobitev standardizacije IKT v EU – Pot naprej

BELA KNJIGA

Posodobitev standardizacije IKT v EU – Pot naprej

1. DOSEČI SODOBNO POLITIKO ZA STANDARDIZACIJO IKT

Informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT) so večje gibalno konkurenčnosti in ena ključnih industrijskih panog 21. stoletja. Leta 2007 je evropska industrija IKT dosegla promet 670 milijard EUR in štela več kot 5 % skupnih delovnih mest v EU. Evropske IKT potrebujejo zdrave okvirne razmere za polni prispevek k načrtu za rast in zaposlovanje, pri tem pa ima standardizacija pomembno vlogo. Ker se orodja IKT uporabljajo v vseh gospodarskih panogah, lahko poleg tega učinkovita politika EU za standardizacijo IKT spodbudi hitrejšo prevzemanje novih tehnologij in aplikacij ter s tem prispeva h konkurenčnosti evropskega gospodarstva kot celote.

Standardizacija je prostovoljno sodelovanje med industrijo, potrošniki, javnimi organi in drugimi zainteresiranimi stranmi za oblikovanje tehničnih specifikacij. Industrija uporablja standarde za zadovoljevanje potreb trga – za podporo konkurenčnosti, sprejemanje inovativnih rešitev in večjo medobratovalnost. Javni organi se sklicujejo na standarde v zakonodaji, politikah in javnih naročilih za doseg družbenih ciljev varnosti, medobratovalnosti, dostopnosti, okoljske učinkovitosti itn. Medtem ko industrija lahko uporablja kakršne koli standarde, javni organi raje uporabljajo ali celo morajo uporabljati standarde, ki izhajajo iz odprtih, preglednih in vključnih postopkov. Javni organi pa lahko s sklicevanjem na standarde in njihovo uporabo pripomorejo k spodbujanju konkurenčnosti industrije in lažji konkurenci v korist potrošnikov.

Izvajanje veljavne politike EU za standardizacijo¹ temelji na delu evropskih standardizacijskih organizacij (ESO) in njihovem sodelovanju z mednarodnimi standardizacijskimi organizacijami. Pri tem Komisija lahko vabi ESO, da začnejo posebne pobude za standardizacijo, EU in države članice pa se lahko v zakonodaji in politikah sklicujejo na evropske standarde, ki jih določijo navedene organizacije. Poleg tega veljavna pravna podlaga za standardizacijo IKT priznava nekatere posebnosti IKT, kot je potreba po medobratovalnosti, in dopušča nekaj prožnosti pri sklicevanju na standarde IKT v javnih naročilih².

Področje standardizacije IKT se je v zadnjem desetletju dramatično spremenilo. Poleg tradicionalnih standardizacijskih organizacij so specializirani in pretežno globalni forumi in konzorciji postali dejavnejši, mnogi pa so se uveljavili kot vodilne organizacije na svetu za razvijanje standardov IKT, kot na primer tiste, ki so odgovorne za standarde za internet in svetovni splet. Tega razvoja politika EU za standardizacijo ne kaže. Na standarde forumov in konzorcijev se danes ni mogoče sklicevati, čeprav bi lahko koristili ciljem javnih politik. Brez odločnega ukrepanja je EU v nevarnosti, da postane nepomembna pri določanju standardov IKT, saj bo to potekalo skoraj popolnoma zunaj Evrope brez upoštevanja evropskih potreb.

¹ UL L 204, 21.7.1998, str. 37. Direktiva 98/34/ES je utrdila spremembe Direktive Sveta 83/189/EGS z dne 28. marca 1983 in je bila dodatno spremenjena z Direktivo 98/48/ES, ki je vključila storitve informacijske družbe.

² Sklep Sveta 87/95/ES (UL L 36, 7.2.1987, str. 31).

V tej oceni so si države članice večinoma edine in Svet je izrazil potrebo po nadaljnjem napredku pri uporabi standardizacije na področjih, kot je IKT, ter poudaril, da se mora sedanji evropski sistem za standardizacijo prilagoditi potrebam hitro se razvijajočih trgov, predvsem pri storitvah in visokotehnoloških izdelkih³.

Nujno je namreč posodobiti politiko EU za standardizacijo IKT in polno izkoristiti možnosti pri določanju standardov. Drugače bo EU spodletelo obvladati informacijsko družbo, ne bo uresničila vrste pomembnih ciljev evropskih politik, ki zahtevajo medobratovalnost, kot so e-zdravje, dostopnost, varnost, e-poslovanje, e-uprava, promet itn., ter bo naletela na ovire pri tem, da bi bila gonilna sila razvoja in pospeševanja mednarodnih standardov za varstvo osebnih podatkov iz sporočila o stockholmskem programu⁴.

Širše gledano je treba obravnavati naslednje cilje politik:

- spodbujati inovativnost in konkurenčnost s prilagajanjem politike za standardizacijo IKT razvoju trga in politik;
- pravočasno priskrbeti industriji in s tem MSP kakovostne standarde IKT za zagotovitev konkurenčnosti na svetovnem trgu in hkrati odgovoriti na pričakovanja družbe;
- utrditi položaj evropske standardizacije IKT na svetovni ravni;
- skrbeti za koristi potrošnikov z olajšanjem konkurenčnosti v Evropi in na mednarodnih trgih IKT;
- krepiti notranji trg s skupnimi merili in postopki za sklic na standarde IKT v evropski zakonodaji, politikah in javnih naročilih;
- izboljšati kakovost, skladnost in doslednost standardov IKT;
- dejavno podpirati izvajanje standardov IKT.

Zaradi prenove evropske politike za standardizacijo IKT je Komisija začela pregled sedanje politike EU za standardizacijo IKT s študijo, ki bi jo analizirala in oblikovala priporočila za prihodnji razvoj. Poročilo o študiji je bilo objavljeno julija 2007⁵, temu pa je sledilo posvetovanje na spletu. Prejete pripombe so bile objavljene na spletišču Europa⁶, februarja pa 2008⁷ je potekala odprta konferenca za preučitev priporočil študije in pripomb.

Posledica tega je odločitev za belo knjigo, da se ugotovi, kolikšno je soglasje glede možnih predlogov za izbire politik in posebnih ukrepov, ki bi evropski politiki za standardizacijo IKT pomagali, da bolje streže potrebam industrije in družbe.

Evropska politika za standardizacijo bi morala še naprej sloneti na načelih prostovoljne od trga vodene standardizacije, tehnološke nevtralnosti in ravnotežja interesov, najpomembnejša področja za izboljšanje sedanjega sistema pa so naslednja:

3

http://www.eu2006.fi/news_and_documents/conclusions/vko50/en_GB/1165932111543/_files/76410530393686600/default/92107.pdf.

4 Sporočilo: Območje svobode, varnosti in pravice za državljane, COM(2009) 262.

5 http://ec.europa.eu/enterprise/ict/policy/standards/piper/full_report.pdf.

6 http://ec.europa.eu/enterprise/ict/policy/standards/piper_en.htm.

7 http://ec.europa.eu/enterprise/ict/policy/standards/cf2008_en.htm.

- določitev politike za standarde IKT, ki bo ustrezala svetovni dinamiki in zahtevam panoge IKT ter upošteva spremenljive potrebe infrastrukture in aplikacij;
- omogočanje bolj povezanega pristop k standardizaciji IKT ter uporabo standardov in specifikacij za IKT;
- krepitev konkurenčnosti industrije in poštene konkurence s spodbujanjem izvajanja standardov in specifikacij;
- krepitev sodelovanja pri razvoju standardov IKT v vsej Evropi in svetu.

2. KLJUČNI VIDIKI POSODOBITVE STANDARDIZACIJE IKT V EU

2.1. Lastnosti standardov IKT, povezanih z zakonodajo in politikami EU

Zaradi lažje uporabe najboljših razpoložljivih standardov v podporo evropski zakonodaji in politikam je treba določiti zahteve v obliki seznama lastnosti takih standardov in povezanega poteka standardizacije. Te lastnosti zagotovijo, da se upoštevajo cilji javnih politik in družbene potrebe. Vendar bo morebiti treba seznam lastnosti dodatno pojasniti, zlasti pri politikah za pravice intelektualne lastnine, da se upoštevajo hitro se razvijajoči pristopi k razvoju programske opreme, kot je odprtokodni model.

Predlaga se, da se kot izhodišče za seznam lastnosti uporabijo merila, ki so jih znotraj STO razvili za mednarodne standardizacijske organizacije. Tesna zveza med merili STO in lastnostmi, na katerih sloni evropska politika za standardizacijo IKT, bo podpirala prosto trgovino z izdelki, storitvami in aplikacijami, ki izpolnjujejo zahteve, podobna merila pa bi morali uporabljati naši trgovski partnerji v svojem pristopu k standardizaciji.

Predlaga se, da se pri poteku standardizacije vedno upoštevajo naslednje lastnosti, ki se jih že držijo ESO ter nekateri forumi in konzorciji:

- (1) Odprtost: Razvoj standardizacije poteka v neprofitni organizaciji na podlagi odprtega odločanja, ki je dostopno vsem zainteresiranim stranem. Odprti potek standardizacije poganjajo ustrezne kategorije zainteresiranih strani in izraža uporabniške zahteve.
- (2) Soglasnost: Potek standardizacije temelji na sodelovanju in soglasju. Pri tem poteku nobena posebna zainteresirana stran nima prednosti.
- (3) Uravnoveženost: Potek standardizacije je ustreznim zainteresiranim stranem dostopen na vseh stopnjah razvoja in odločanja. Zaradi uravnoveženja se je treba zavzemati za udeležbo vseh zainteresiranih kategorij.
- (4) Preglednost: Potek standardizacije je dostopen vsem zainteresiranim stranem ter vsi podatki o tehnični razpravi in odločanju se arhivirajo in označijo. Podatki o (novih) dejavnostih standardiziranja se obširno objavijo s primernimi in dostopnimi sredstvi. Pripombe zainteresiranih strani se upoštevajo in dobijo odgovor.

Poleg tega bi sami standardi morali imeti naslednje lastnosti:

- (1) Vzdrževanje: Sprotna podpora in vzdrževanje objavljenih standardov, vključno s hitrim prilagajanjem novemu razvoju, ki dokazuje njihovo potrebnost, učinkovitost in medobratovalnost, se zagotovita za daljši čas.
- (2) Dostopnost: Tako izdelani standardi so javno dostopni za izvajanje in uporabo pod razumnimi pogoji (vključno s primernim plačilom ali brezplačno).
- (3) Pravice intelektualne lastnine: Za intelektualno lastnino, ki je bistvena za izvajanje standardov, se vložnikom podeli licenca pod (poštenimi) razumnimi in nediskriminatornimi pogoji ((F)RAND)⁸, ki po prosti presoji imetnika pravic intelektualne lastnine vključujejo podelitev licence za bistveno intelektualno lastnino brez nadomestila.
- (4) Relevantnost: Standard je učinkovit in relevanten. Standardi morajo ustrezati potrebam trga in predpisnim zahtevam, zlasti kadar se zahteve kažejo v mandatih za standardizacijo.
- (5) Nevtralnost in stabilnost: Kadar koli je mogoče, bi morali biti standardi bolj usmerjeni v delovanje kakor v obliko ali opisne značilnosti. Standardi ne smejo izkrivljati (svetovnega) trga in morajo ohraniti možnost, da njihovi izvajalci razvijejo konkurenco in inovacije na njihovi podlagi. Poleg tega za izboljšanje njihove stabilnosti morajo standardi temeljiti na naprednem znanstvenem in tehnološkem razvoju.
- (6) Kakovost: Kakovost in stopnja podrobnosti zadostujeta za razvoj vrste konkurenčnih medobratovalnih izdelkov in storitev. Standardizirani vmesniki niso skriti in jih ne nadzira nihče razen standardizacijskih organizacij.

(a) Komisija predlaga vključitev teh lastnosti v prihodnje politike za standardizacijo IKT.
--

2.2. Uporaba standardov IKT v javnih naročilih

Sklici na standarde v javnih naročilih so lahko pomembno sredstvo za spodbujanje inovacij in hkrati lahko javnim organom dajo potreben pripomoček za izpolnjevanje nalog, zlasti na vodilnih trgih⁹, kot je e-zdravje.

Javna naročila morajo biti v skladu z Direktivo 2004/18/ES¹⁰, ki razlikuje med formalnimi standardi in drugimi tehničnimi specifikacijami, za katere se dodatno zahteva opis funkcionalnih zahtev. Da bi razpisi upoštevali tehnično raznovrstnost, Direktiva poziva k tehnološko nevtralnim specifikacijam. Kadar se javni organi sklicujejo na tehnične standarde

⁸ Po načelu FRAND (*fair, reasonable and non-discriminatory terms*; pod poštenimi, razumnimi in nediskriminatornimi pogoji) se vse strani strinjajo, da se za njihovo intelektualno lastnino v zadevnih standardih podeli licenca pod poštenimi, razumnimi in nediskriminatornimi pogoji vsem, ki si želijo izvajati standard. Dejanski dogovor o licenci skleneta zadevni lastnik intelektualne lastnine in tisti, ki želijo izvajati standard.

⁹ Sporočilo Pobuda za vodilni trg za Evropo, COM(2007) 860.

¹⁰ UL L 134, 30.4.2004, str. 114.

v svojih tehničnih specifikacijah, bi morali tudi navesti, ali omogočajo ponudnikom, da dokažejo skladnost s specifikacijami, čeprav ne izpolnjujejo tehničnih standardov, na katere se sklicujejo.

Vendar lahko pri nakupu storitev in izdelkov IKT prevladajo dodatne zahteve. Javni organi morajo imeti možnost določiti svoje strategije in arhitekture IKT, vključno z medobratovalnostjo med organizacijami, zato naročajo sisteme/storitve in izdelke IKT ali njihove komponente, ki ustrezajo njihovim zahtevam.

Sklep Sveta 87/95/ES, ki določa sedanjo politiko EU za standardizacijo na področju IKT, priznava posebnosti IKT in se zavzema za pripravo navodil za javna naročila sistemov IKT. Sklep poudarja pomen medobratovalnosti in spodbuja sklicevanje na funkcionalne standarde za doseg tega cilja. Sklep vsebuje tudi določbo o odstopanju od tega pravila, če je upravičeno. Vendar je Sklep Sveta 87/95/ES zastarel, ker se osredotoča na izdelke namesto na pojem storitev in aplikacij, kot je danes v rabi. Zato bi bilo treba posodobiti Sklep Sveta 87/95/ES, da se javnim organom določijo standardi in specifikacije, ki ustrezajo današnjim potrebam pri javnih naročilih storitev in aplikacij IKT.

Standardi in specifikacije, ki urejajo vmesnike med organizacijami ali med sistemi in storitvami IKT, bodo morale najprej zadovoljiti posebne poslovne potrebe javnih organov in tako izvajati njihove strategije in arhitekture IKT. Kadar koli je primerno, bi ob upoštevanju, da je prožnost nujna za zadovoljitev navedenih potreb, bilo treba take vmesnike opredeliti s tehnološkimi referencami, tj. standardi in specifikacijami, ki so nevtralni do izdelkov in prodajalcev ter jih lahko izvajajo različni dobavitelji. To bi zagotovilo dejansko konkurenco med ponudniki ter tako znižalo cene in povečalo verjetnost, da bodo taki sistemi IKT medobratovali z obstoječimi in prihodnjimi sistemi, ki jih uporabljajo drugi javni organi ali zasebniki in podjetja.

- (b) **Komisija predlaga**, da se določbe Sklepa Sveta 87/95/ES dopolnijo, zato da lahko javni organi lažje pridobijo storitve, aplikacije in izdelke IKT, ki ustrezajo njihovim posebnim zahtevam in so zlasti primerno medobratovalni.
- (c) **Komisija predlaga**, da se pojasni, da se izvedba standardiziranih vmesnikov, opredeljenih v okviru strategij, arhitektur in medobratovalnosti IKT, lahko zahteva v postopkih za javna naročila, če se uporabljajo načela odprtosti, poštenosti, objektivnosti in nediskriminatornosti ter smernice o javnih naročilih.

2.3. Spodbujanje sinergij med raziskavami, inovacijami in standardizacijo IKT

Mnogi projekti za raziskave in razvoj IKT so pripeljali do zelo relevantnih raziskovalnih izsledkov. Vendar se večkrat premalo prenašajo v dejanske uporabe, ki bi jih bilo mogoče pozneje tržiti. Standardi so pomemben način za spodbujanje prenosa raziskovalnih izsledkov v praktične uporabe.

Pobude za boljše povezovanje standardizacije IKT ter raziskav in razvoja IKT se zdijo najučinkovitejše, kadar potekajo na stopnji načrtovanja raziskave, ne pa kratko malo na izvedbeni stopnji posebnega raziskovalnega projekta. Ozaveščanje o standardizaciji je treba upoštevati zgodaj v življenjskem ciklusu raziskave in mora biti sestavni del strateških raziskovalnih programov, ki jih razvijajo evropske tehnološke platforme (ETP).

- (d) **Komisija predlaga** redna posvetovanja z zainteresiranimi stranmi pri standardizaciji in raziskavah, zlasti ETP, da bi ustrezne evropske raziskovalne pobude čim učinkoviteje prispevale k dejavnostim standardizacije IKT.
- (e) **Komisija predlaga**, da standardizatorji po potrebi prilagodijo svoje postopke, da bi lahko prispevki iz raziskovalnih organizacij, konzorcijev in projektov olajšali pravočasno oblikovanje standardov IKT.
- (f) **Komisija predlaga**, da države članice upoštevajo podoben pristop k kateri koli pobudi za RD IKT na nacionalni ravni.

2.4. Pravice intelektualne lastnine in standardi IKT

Medobratovalnost IKT in zlasti medobratovalnost programske opreme je postala ključna v svetu, ki je medsebojno vse bolj povezan. Zaradi tega imajo pravice intelektualne lastnine pomembno vlogo pri standardizaciji, ker je treba upoštevati lastniške pravice pri tehnoloških rešitvah, ki so potrebne za medobratovalnost¹¹.

Evropska politika za standardizacijo na splošno dopušča, da se lastniške tehnologije, zaščitene s pravicami intelektualne lastnine, vključijo v standarde. Pravila EU o konkurenci pa določajo, da postavljanje standardov ne bi smelo omejiti konkurence in bi moralo temeljiti na nediskriminacijskih, odprtih in preglednih postopkih.¹² Standardi, ki so brezpogojno dostopni in jih lahko izvajajo vse zainteresirane strani, omogočajo dejansko konkurenco.

Organizacije, ki razvijajo standarde, uporabljajo za pravice intelektualne lastnine več različnih politik, prilagojenih posameznim okoliščinam. Zlasti se zdi, da standardiziranje programske opreme v podporo zahtevam po medobratovalnosti sledi lastnemu pristopu. Te razlike same zase niso težava, če se pri tem ustrezno upoštevajo pravice intelektualne lastnine, ki so pomembne za standard, in če politike upoštevajo pravila o konkurenci. Politike določanja standardov bi morale biti tudi ustaljene, predvidljive, pregledne in učinkovite. Morale bi omogočati konkurenco in olajšati inovacije izdelka. Odprtost in dostop do poteka standardizacije ter razpoložljivost standardov za vse zainteresirane strani so pomembna izhodišča za izvedbo učinkovitih politik za pravice intelektualne lastnine.

Zainteresirane strani v komunikacijski podpanogi IKT so na splošno videti zadovoljne s pristopom (F)RAND k podelitvi licenc za bistveno intelektualno lastnino in standarde. Vendar lahko tudi tam zaradi čedalje večje zapletenosti inovativnih storitev in aplikacij nastane množica bistvenih patentov, s tem pa zapleteno stanje in kopičenje bremena pravic intelektualnih pravic v standardih.

Čeprav so načela (F)RAND lahko pot za doseg poštenega ravnotežja med pravicami imetnikov in dajalcev licenc, mnoge zainteresirane strani menijo, da je to mogoče še izboljšati z manjšo zapletenostjo in večjo predvidljivostjo postopka za licence. Predhodna prijava najbolj omejevalnih licenčnih pogojev, ki po možnosti vključujejo (najvišje) stopnje licenčnine pred sprejetjem standarda, je lahko pot za izboljšanje učinkovitosti pri

¹¹ Glej Sporočilo o pravicah industrijske lastnine, COM(2008) 465, 16.7.2008.

¹² Glej smernice o uporabi člena 81 Pogodbe ES za sporazume o horizontalnem sodelovanju, UL C 3, 6.1.2001, str. 1. Vse standardizacijske organizacije se bodo morale ravnati po teh smernicah. Ta bela knjiga ne pogoja v uporabo pravil o konkurenci in horizontalnih smernic.

podeljevanju licenc (F)RAND, ker to lahko omogoča konkurenco tako pri tehnologiji kot ceni.

Na drugi strani večina zainteresiranih strani pri IT, zlasti v industriji programske opreme in med njenimi uporabniki, meni, da je mogoče doseči bolj zadovoljivo medobratovalnost s politikami za pravice intelektualne pravice, ki so lahko videti različne od pristopa (F)RAND. Več forumov in konzorcijev, ki se ukvarja s standardizacijo programske opreme, so zato sprejeli različne pristope k pravicam intelektualne lastnine. Nekateri na primer zahtevajo, da se za pravice intelektualne lastnine v standardih podeljujejo licenc brez licenčnine.

Nazadnje mnoga zainteresirana MSP in potrošniške organizacije podpirajo pristop brez licenčnine, ki se večkrat opiše kot (F)RAND BL, zlasti za standarde, na katere se sklicujejo zakonodaja in politike.

Čeprav je jasno, da druga področja politik zajemajo mnoge vidike obravnave pravic intelektualne lastnine, obstajajo nekateri vidiki standardizacije IKT, osredotočene na funkcionalne standarde in medobratovalnost, zaradi katerih je obravnava pravic intelektualne lastnine posebno pomembna in občutljiva na tem področju. Vendar je treba ohraniti prožnost, ki omogoča neizkrivljeno konkurenco med različnimi poslovnimi modeli, vključno z vse bolj priljubljenim odprtokodnim modelom, za katerega uporabo in izvedbo lahko veljajo zelo različni pogoji kot za licenčnine pod pogoji (F)RAND.

- (g) **Komisija predlaga**, da bi morale organizacije za razvoj standardov IKT ob upoštevanju konkurenčnega prava in lastnikovih pravic intelektualne lastnine:
- izvajati jasne, pregledne in uravnotežene politike za pravice intelektualne lastnine, ki ne razlikujejo med različnimi poslovnimi modeli in omogočajo konkurenco med njimi,
 - zagotoviti učinkovitost postopkov za razkritja pri pravicah intelektualne lastnine,
 - upoštevati prijavo najbolj omejevalnih licenčnih pogojev, ki po možnosti vključujejo (najvišje) stopnje licenčnine pred sprejetjem standarda, kot morebitno pot do večje predvidljivosti in preglednosti.

2.5. Vključitev forumov in konzorcijev v potek standardizacije IKT

Zdaj evropska politika za standardizacijo omejuje sklicevanje na standarde v zakonodaji in politikah EU na standarde, ki jih so jih določile ESO. Vendar ESO morajo opravljati naloge in sprejemati delovne metode, ki lahko otežijo učinkovito odzivanje na vse večje povpraševanje po pravočasnih standardih na hitro razvijajočem se področju IKT. Študija in nato potek posvetovanja sta pokazala, da je industrija nagnjena k postavljanju redkih visokokvalificiranih tehničnih znanj, ki so potrebna za standardizacijo na mnogih zapletenih področjih IKT, v forume in konzorcije, ki se lahko hitreje odzivajo na zahteve trga pri vprašanjih, kot je medobratovalnost.

Forumi in konzorciji so oblikovali mnoge relevantne standarde IKT, predvsem na področjih, na katerih strokovna znanja in izkušnje jasno izhajajo iz posebnih forumov in konzorcijev, ne pa iz ESO. To se je zgodilo s standardi za internetne protokole, ki jih je določil IETF, in s smernicami za spletno dostopnost, ki jih je oblikoval W3C. Nesporno je, da je trg sprejel navedene standarde. Število standardov, ki so jih določili forumi in konzorciji z neposrednim dostopom do potrebnih tehničnih virov, stalno raste in standardi se pogosto izvajajo v

inovativnih izdelkih in storitvah. Evropske politike bi morale graditi na možnostih, ki jih dajejo forumi in konzorciji, in od njih imeti koristi.

Pričakuje se, da bo z boljšim sodelovanjem s forumi in konzorciji IKT ter zlasti večjim usklajevanjem med njimi in uradnimi standardizacijskimi organizacijami manjša nevarnost razdrobljenosti, podvajanja in navzkrižja standardov na področju IKT. Počasno prevzemanje in razdrobljene rešitve so poseben razlog za skrb pri storitvah večjega družbenega interesa, kot so e-uprava, e-učenje in e-zdravje. Prizadevanja pri sodelovanju in usklajevanju bodo povečala medobratovalnost in s tem prevzemanje inovativnih rešitev na trgu.

Prizadevanja za večjo uporabo dela forumov in konzorcijev bi morala upoštevati, da ima povezovanje standardov z zakonodajo in politikami EU poleg čisto prostovoljne narave samih standardov še razsežnost javne politike. To pojasnjuje pomen prej opisanega seznama lastnosti pri zakonodajnem sklicevanju.

Zaradi tega bi EU najučinkoviteje zapolnila posebne vrzeli v standardizaciji poleg s tesnejšim sodelovanjem med uradnimi in neuradnimi organizacijami za razvijanje standardov tudi z neposrednim sklicevanjem na standarde forumov in konzorcijev na področjih, na kateri očitno ni nevarnosti, da bi se podvajal delovni obseg ESO ali uradnih mednarodnih standardizacijskih organizacij.

Priznavanje standardov, ki jih razvijajo forumi in konzorciji, kot so IETF, W3C in OASIS, bi na splošno olajšalo sodelovanje v zadevah standardizacije IKT z glavnimi tržnimi partnerji, kot so ZDA, in tako sodelovanje bi lahko povzel Transatlantski ekonomski svet.

Čeprav javni organi potrjujejo ustreznost usklajenih standardov na področjih, ki jih zdaj ureja novi pristop, bi pod ustreznimi pogoji morali imeti možnost odstopanja od splošnega pravila o sklicevanju na uradne standarde ESO. Za to bi Komisija lahko uvedla primeren postopek, ki bi v zakonodaji in politikah omogočal sklicevanje na posebne standarde forumov in konzorcijev.

(h) Komisija predlaga, da se omogoči sklicevanje na posebne standarde forumov in konzorcijev v ustrezni zakonodaji in politikah EU, če se po seznamu lastnosti iz poglavja 2.1 ugodno ocenijo standard in postopki iz foruma ali konzorcija.   (i) Komisija predlaga, da se spodbuja boljše sodelovanje med forumi in konzorciji ter ESO po postopku, ki bi omogočil izdajo standardov ESO.

2.6. Izboljšanje dialoga in partnerstva z zainteresiranimi stranmi

Sklep Sveta 87/95/ES določa, da pri upravljanju dejavnosti, ki jih določa Sklep, Komisiji pomaga odbor, Skupina visokih uradnikov za standardizacijo v informacijski tehnologiji (SVUSIT). Odbor sestavljajo samo države članice, čeprav imajo predstavniki ESO status opazovalca, SVUSIT ima možnost, da povabi strokovnjake za razpravo o posebnih vprašanjih. Vendar so širši vidiki politike za standardizacijo IKT, vključno z določanjem prednostnih nalog, uporabo dela pri standardizaciji iz drugih virov in skladnost politike za standardizacijo IKT z drugimi politikami, ki uporabljajo standarde IKT, večinoma zunaj delovnega obsega SVUSIT. Zato je bil SVUSIT v preteklosti le delno uspešen.

Komisija meni, da bi SVUSIT morala nadomestiti platforma, ki bi zastopala vse zadevne zainteresirane strani. Taka platforma bi morala zagotoviti bolj povezano, pregledno in dosledno politiko za standardizacijo IKT in tako olajšati razvoj zelo kakovostnih standardov IKT. Platforma naj bi Komisiji in državam članicam dajala tudi strokovne nasvete za zadeve o politiki za standardizacijo IKT in njenem izvajanju, kot so na primer:

- svetovanje pri vsakoletnem delovnem programu Komisije za standardizacijo IKT in njegovih prednostnih nalogah,
- zgodnje ugotavljanje potreb po standardizaciji IKT v podporo novim pravnim okvirom in politikam EU,
- razprava o možnih mandatih ESO in drugih organizacij, vključenih v razvoj specifikacij IKT,
- spremljanje in pregledovanje zadev pri standardizaciji IKT v podporo novim pravnim okvirom in politikam EU med njihovim izvajanjem,
- preučitev uporabe seznama lastnosti glede na postopke ter standarde forumov in konzorcijev,
- ugotavljanje, kateri so relevantni forumi in konzorciji, in opredelitev njihove vloge za boljšo vključitev njihovega dela v evropsko standardizacijo IKT,
- zbiranje podatkov o delovnih programih sodelujočih organizacij in po možnosti nacionalnih dejavnosti v zvezi s standardizacijo IKT.

Ta dialog naj bi omogočil državam članicam in Komisiji, da razpravljajo o zadevah v njihovi posebni pristojnosti, in hkrati omogočil razpravo s širšim krogom zainteresiranih strani iz organizacij za standarde, vključno s forumi in konzorciji, industrijo, MSP, potrošniki itn.

Poleg tega naj bi platformo zainteresiranih strani dopolnjevala struktura, ki bi temeljila na današnjem odboru za standarde IKT (OSIKT), zato da bi usklajevala dejavnosti standardizacije ESO ter forumov in konzorcijev v odgovor na njene usmeritve politik. Glavna naloga OSIKT bo spremljanje in usklajevanje dejavnosti pri razvijanju standardov v ustreznih standardizacijskih organizacijah v odgovor na smernice za politike iz platforme zainteresiranih strani.

(j)	Komisija predlaga ustanovitev trajne platforme o politiki za standardizacijo IKT z več zainteresiranimi stranmi (s širšim članstvom kot le države članice v odboru SVUSIT, prej ustanovljenem s Sklepom Sveta 87/95/ES), da svetuje Komisiji v vseh zadevah o evropski politiki za standardizacijo IKT in njenem učinkovitem izvajanju.
(k)	Komisija predlaga , da ESO in druge organizacije, ki razvijajo standarde IKT, pregledajo delovanje in sestavo sedanjega OSIKT, da bi bil učinkovitejši.

3. NASLEDNJI KORAKI

Pri objavi te bele knjige Komisija vabi vse zainteresirane strani, da dajo pripombe, zlasti k predlogom za nadaljnje ukrepe. Kot navajajo prejšnja poglavja, se predlogi osredotočajo na možne nezakonodajne ukrepe, ki bi se lahko izvajali z dopolnitvijo Sklepa Sveta 87/95/ES.

Vzporedno s tem se je začel obširen pregled veljavnega evropskega sistema za standardizacijo. Komisija je naročila neodvisni skupini strokovnjakov, da do konca 2009 pripravi strateška priporočila za pregled celotnega evropskega sistema za standardizacijo. Skupina strokovnjakov bo pri svojem delu upoštevala predloge o politiki za standardizacijo IKT iz te bele knjige.

Glede na izid tekočega splošnega pregleda politik in po javnem posvetovanju na podlagi te bele knjige Komisija predvideva, da bo leta 2010 predložila potrebne predloge za politike in zakonodajne predloge.

Komisija poziva k predložitvi pripomb k tej beli knjigi in zlasti k predlogom v okvirih. Pripombe se lahko pošljejo do 15. septembra 2009, po možnosti s spletišča „Vaš glas v Evropi“ http://ec.europa.eu/yourvoice/consultations/index_en.htm#open:

ali z e-pošto na: ENTR-ICT-STANDARDISATION@ec.europa.eu

ali z navadno pošto na naslov:

Modernising ICT Standardisation Policy in the EU: the Way Forward (ENTR/D/4)
European Commission – BREY 6/60
B-1049 Brussels.

Če ne odgovarjate kot posameznik, prosimo, da navedite ime in naravo organizacije, ki jo predstavljate. Če odgovarjajo podjetja, prosimo, da dodatno navedejo podrobnosti o svoji velikosti po številu zaposlenih ter navedejo, ali so predvsem ponudniki izdelkov IKT, ponudniki storitev IKT ali uporabniki izdelkov ali storitev IKT.

GD za podjetništvo in industrijo bo objavil vaše prispevke na svetovnem spletu (http://ec.europa.eu/enterprise/ict/policy/standards/ict_index_en.htm). Več o tem, kako se obravnavajo vaši osebni podatki in prispevki, si lahko preberete v posebni izjavi o varstvu podatkov, ki je priložena posvetovanju. Poklicne organizacije se lahko vpišejo v register zastopnikov interesov pri Komisiji (<http://ec.europa.eu/transparency/regrin/>), ki je bil vzpostavljen v okviru Pobude za preglednost v Evropi, da bi Komisija in širša javnost pridobili podatke o ciljih, sredstvih in strukturah zastopnikov interesov.